

Datum

2024-08-28

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2024-13080

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Socialdepartementet - Ett
fritidskort för barn och unga - en aktiv och
meningsfull fritid i gemenskap (Ds 2024:16)
STK-2024-1097**

Arbetsmarknads- och socialnämnden lämnar följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har getts möjlighet att yttra sig över promemorian *Ds 2024:16* med förslag på regleringar av ett statligt fritidskort för barn och unga.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på införandet av ett statligt fritidskort. Förslaget ligger i linje med förslaget till en ny socialtjänstlag, som förtydligar att olika samhällsaktörer behöver bidra i det tidigt förebyggande arbetet.

Samtidigt är det viktigt att implementeringen av fritidskortet bidrar till att det når och nyttjas av de barn och unga som mest behöver det. Nämnden saknar mer utförliga konsekvensanalyser av förslaget utifrån ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på införandet av ett statligt fritidskort med syfte att stärka alla barns rätt till utveckling, lek och fritid. Nämnden är särskilt positiv till förslagets förebyggande ansats, som syftar till att stärka möjligheterna för barn med sämre socioekonomiska förutsättningar att delta i regelbundna fritidsaktiviteter.

Införandet av ett fritidskort ligger i linje med förslaget till en ny socialtjänstlag, som förtydligar att olika samhällsaktörer behöver bidra i det tidigt förebyggande arbetet. Att främja en meningsfull fritid och positiva sociala sammanhang för barn och unga är en viktig del i det arbetet, vilket fritidskortet kan bidra till.

Det är viktigt att belysa att positiva effekter av fritidskortet kommer att påverkas av hur väl fritidskortet implementeras i praktiken. Till exempel vilka barnfamiljer som nås av kunskap om fritidskortet, eventuella administrativa hinder och vilka effekterna blir av de föreslagna riktlinjerna för olika målgrupper, både för barn och unga samt utförare av fritidsaktiviteter. Detta kan påverka i vilken omfattning fritidskortet når och nyttjas av de barn och unga som mest behöver det.

Nämnden menar att mer utförliga analyser av konsekvenserna av förslaget utifrån ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv tydligare behöver integreras i förslaget för att fritidskortet ska bidra till önskade effekter. Detta då flera samverkande faktorer, såsom kön, ålder, socioekonomi, funktionsförmåga och segregation, påverkar barn och ungas möjlighet till deltagande i fritidsaktiviteter.

Förslag till bestämmelser i ny lag om ett fritidskort

Nedan redovisas arbetsmarknads- och socialnämndens synpunkter på de förslag i promemorian som berör nämndens uppdrag.

3.1 Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till att det ska införas ett statligt stöd för vissa avgifter för barns fritidsaktiviteter.

Ett statligt ekonomiskt stöd till barns fritidsaktiviteter kan bidra till att motverka socioekonomiska faktorerens betydelse för barn och ungas deltagande i fritidsaktiviteter. För att undanröja andra hinder, utöver ekonomiska, för barn och ungas deltagande i fritidsaktiviteter, ser nämnden att analyser av eventuella kompletterande åtgärder skulle kunna stärka förslaget ytterligare. Däribland analyser som inkluderar betydelsen av segregation och tillgången till fritidsaktiviteter i olika geografiska områden.

3.2 Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att fritidskortet bör gälla för barn upp till 18 år

I förslaget beskrivs att många unga slutar med föreningsidrott i 15-årsåldern samt att barns deltagande i organiserade fritidsaktiviteter minskar med åldern. Det gäller särskilt för flickor.

En utökad åldersgräns skulle i större utsträckning bidra till ett mer jämlikt och jämställt deltagande i fritidsaktiviteter bland barn och unga. Rätten till fritid gäller alla barn, upp till 18 år, i enlighet med barnkonventionens bestämmelser

3.3 Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till att Socialstyrelsen föreslås fördela medel till kommunerna för att stötta placerade barns möjlighet till en meningsfull fritid fram tills att ett fritidskort eller motsvarande insats finns tillgänglig.

Nämnden anser, i enlighet med förslaget, att fritidsaktiviteter är särskilt viktiga för barn som har placerats utanför den egna familjen för att främja trygga och jämlika uppväxtvillkor.

Förslaget om att socialtjänsten ska vara mottagare av fritidskortet för placerade barn, kan bidra till att ge socialtjänsten ytterligare förutsättningar att kunna tillgodose barns rätt till goda uppväxtvillkor samt att placerade barn ges möjlighet att delta i fritidsaktiviteter utifrån sina behov och önskemål.

3.4 *Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiva till förslaget om att fritidskortet kan användas till avgifter som möjliggör barns deltagande i ledarledda och regelbundna fritidsaktiviteter.*

Förslaget om att fritidskortet kan användas för avgifter såsom medlems-, termins- och deltagaravgifter samt hyra av utrustning och hjälpmedel ser nämnden kan bidra till att undanröja ekonomiska hinder för barns deltagande i fritidsaktiviteter.

Nämnden anser att kriterierna för registrerade utförare behöver granskas noggrant för att undvika att de upprätthåller skillnader i tillgången till fritidsaktiviteter för barn och unga på lokal nivå. Ofta verkar mindre föreningar, som inte uppfyller kraven för godkända utförare, i socioekonomiskt utsatta områden, vilket kan bidra till att utbudet av godkända utförare blir mer begränsat i områden där barn med störst behov av fritidsaktiviteter bor.

Vidare ser nämnden ett behov av att tydligare integrera ett jämställdhetsperspektiv i förslaget. Detta då pojkar föreningsidrottar i större utsträckning än flickor samt att det statliga lokala aktivitetsstödet i praktiken också gynnar pojkars idrottande i större utsträckning. Det skulle kunna bidra till ett ojämnt nyttjande av fritidskortet bland flickor och pojkar.

3.5 *Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiva till förslaget om att fritidskortet ska lämnas med olika belopp.*

Nämnden instämmer i förslaget om att fritidskortet ska lämnas med olika belopp då det dels innebär en bred förebyggande insats för barn och unga, dels möjliggör förslaget riktade insatser till barn och unga med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Utifrån den föreslagna definitionen av socioekonomiskt utsatta hushåll kan det innebära att det särskilda fritidskortet inte når alla barn i hushåll som är socioekonomiskt utsatta. Nämnden vill särskilt belysa vikten av att fritidskortet och dess effekter utvärderas i relation till den föreslagna definitionen av socioekonomiskt

utsatta hushåll, så att det säkerställs att fritidskortet nyttjas av de barnfamiljer som är i störst behov av insatsen.

3.6 Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiva till förslaget om att fritidskortet inte ska påverka rätten till försörjningsstöd.

Nämnden instämmer i att användningen av fritidskortet för betalning inte ska utgöra skäl för socialnämnden att reducera försörjningsstödet avseende kostnader för de utgifter som ingår i riksnormen. Fritidskortet kan därmed bidra till att motverka socioekonomiska faktorerens betydelse för barn och ungas deltagande i fritidsaktiviteter.

3.10 Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i behovet av en kommunikationsstrategi för att nå ut till de barnfamiljer som berörs av insatsen.

Nämnden anser att informationsinsatser, tillsammans med kunskapshöjande och tillitsskapande insatser, kan vara särskilt viktiga för att fritidskortet ska nyttjas av de barn och unga med störst behov.

För att nå ut till de barnfamiljer med störst behov anser nämnden att flera viktiga lokala aktörer som möter målgruppen kan behöva involveras. Exempelvis fritids- och kulturförvaltningar i kommunerna som har relevant och viktig kunskap om föreningars förutsättningar samt hur deltagandet i fritidsaktiviteter ser ut bland barn och unga på lokal nivå.

Även lokala föreningar, som i större utsträckning når målgruppen för fritidskortet, men som inte uppfyller de krav som finns på registrerade utförare, har en viktig roll. Dessa aktörer bedriver ett värdefullt arbete för att nå ut till och involvera barn i meningsfulla fritidsaktiviteter.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

Jacqueline Maly (SD) och Mia Lindqvist (SD) avser inkomma med en skriftlig reservation, bilaga.